તૌબા ઔર ઇસ્તેગ્ફાર

મૌલાના જલીલ અહસન નદવી રહ.

રાહે અમલ હિન્દી સે લિપ્યાન્તરણ કિયા હે.

‘નોટ:- હદીષ કી રિવાયત કા ખુલાસા હૈ.’

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહિમ

તૌબા હી અસલ હે જબ આદમી અપની ઇસ્લાહ કે લિએ કદમ રખતા હે ઔર અલ્લાહ કી નઝદીકી હાસિલ કરને કે લિએ અલ્લાહ વાલો કે સાથ અપના તાલ્લુક કાયમ કરતા હે તો સબસે પહલે વો તૌબા હી કરતે હે અહલે ઇરાદત કા અવ્વલીન કદમ તૌબા હે બુજરૂગો કે પાસ જબ આપ બૈત હોને કે લિએ જાતે હે તાકે ઉનકી નિગરાની ઔર સરપરસ્તી મે અલ્લાહ તક પોહચે ચુકે વો ઇસ રાસ્તે કે ઉંચ નીચ સે વાકિફ હે એક આદમી જો રહ ચલ ચૂકા હો ઉસકે સાથ નએ લોગ ચલને કી કોશિશ કરતે હે તાકે ઉસકે લિએ આસાની રહે લિહાજા ઉનકી નિગરાની ઔર સરપરસ્તી મે જબ સિલસિલા શુરૂ કિયા જાતા હે તો સુલૂક કી સબસે પહલી મંઝિલ તૌબા હે કે અબ તક જો ગુનાહ હુવે હે ઉસસે તૌબા કરો ઔર આઈન્દા કે લિએ પક્કા ઇરાદા કરો કે અબ મે ઉન ગુનાહો કો નહીં કરૂઁગા યહી તકમીલે તૌબા હે યે તૌબા કી સબસે પહલી મંઝિલ હે.

1} બુખારી વ મુસ્લીમ, રાવી હજરત અનસ બિન માલિક રદી.
ખુલાસા- રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા કી બન્દા ગુનાહ કરને કે બાદ માફી માંગને કે લિયે જબ અલ્લાહ કી તરફ પલટતા હે તો અલ્લાહ કો અપને બન્દે કે પલટને પર ઉસ શખ્સ કે મુકાબલે મે જ્યાદા ખુશી હોતી હે જિસને અપની ઉંટની જિસ પર ઉસકો જિન્દગી કા દારોમદાર થા કિસી બયાબાન મે ખો દી હો, ફિર ઉસને અચાનક પા લિયા હો (તો વો ઉસ ઉંટની કો પાકર જિતના ખુશ હોગા ઉસકા અંદાજા નહીં કિયા જા સકતા) ઐસે હી આદમી કે તૌબા કરને પર અલ્લાહ ખુશ હોતા હે, બલ્કિ અલ્લાહ કી ખુશી ઉસકે મુકાબલે મે બઢી હુઇ હોતી હે ક્યોંકિ વો રહમ વ કરમ કા સરચશ્મા હે.

2} મુસ્લીમ, રાવી હજરત અબૂ મૂસા અશઅરી રદી.
ખુલાસા- રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા કી અલ્લાહ તઆલા રાત કો અપના હાથ ફૈલાતા હે તાકિ જિસ શખ્સ ને દિન મે કોઈ ગુનાહ કિયા હે વો રાત મે અલ્લાહ કી તરફ પલટ આયે, ઔર દિન મે વો અપના હાથ ફૈલાતા હે તાકિ રાત મે અગર કિસી ને ગુનાહ કિયા હે તો વો દિન મે અપને રબ કી તરફ પલટે ઔર ગુનાહોં કી માફી માંગે. અલ્લાહ તઆલા ઐસા હી કરતા રહેગા, યહાં તક કી સૂરજ મગરિબ (પચ્છિમ) સે નિકલ આયે

(યાની કયામત આ જાયે). અલ્લાહ કે હાથ ફૈલાને કા મતલબ યે હૈ કી વો અપને ગુનેહગાર બન્દે કો બુલાતા હૈ કી મેરી તરફ આ, મેરી રહમત તુઝે અપને દામન મેં લેને કે લિયે તૈયાર હૈ, અગર તૂને વકતી તૌર પર જઝ્બાત સે હારકર રાત મેં કોઈ ગુનાહ કર દાલા હૈ તો દિન નિકલતે હી માફી માંગ, અગર દેર કરેંગા તો શૈતાન તુઝે અલ્લાહ સે ઔર દૂર કર દેંગા, ઔર અલ્લાહ સે દૂર હોના ઔર હોતે જાના આદમી કી તબાહી હૈ.

3} તીર્મેઝી, રાવી હજરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર રદી.
ખુલાસા- રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા કી અલ્લાહ બન્દે કી તૌબા સાંસ ઉખડને સે પહલે તક કુબૂલ કરતા હે. યાની અગર કિસી ને અપની સારી જિન્દગી ગુનાહ મે બસર કી હો લેકિન મૌત કી બેહોશી સે પહલે ઉસને સચ્ચી તૌબા કરલી તો સબ ગુનાહ ધુલ જાયેંગે, હાં સાંસ ઉખડ જાને કે બાદ જિસે સકરાત કી હાલત કહતે હે, ઉસ વકત અગર માફી માંગેગા તો ઉસકો માફી નહીં મિલેગી. ઇસ લિયે જરૂરી હે કી મૌત દેખને સે પહલે આદમી તૌબા કરલે.

4} મુસ્લીમ, રાવી હજરત અગર બિન યાસાર રદી.
ખુલાસા- રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા, ઐ લોગો અલ્લાહ સે

અપને ગુનાહોં કી માફી ચાહો, ઔર ઉસકી તરફ પલ્ટો, મુઝે દેખો, મે દિન મે સૌ-સૌ બાર અલ્લાહ સે મગફિરત કી દુઆ કરતા હૂં.

5} મુસ્લિમ; રાવી હજરત અવૂ જરરા રદી.
ખુલાસા- રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા- કી અલ્લાહ કહતા હૈ કી ઐ મેરે બન્દોં મૈને અપને ઉપર જુલમ કો હરામ કર લિયા હૈ તો તુમ ભી એક દૂસરે પર જુલમ કરને કો હરામ સમઝો એ મેરે બન્દોં, તુમમે સે હર એક ગુમરાહ હૈ ઉસ શખ્સ કે આલાવા જિસકો મૈ હિદાયત દૂ તો મુઝ સે હિદાયત કી દુઆ માંગો તો તુમ્હે હિદાયત દૂંગા, એ મેરે બન્દોં તુમમે સે હર એક ભૂખા હૈ ઉસ શખ્સ આલાવા જિસકો મૈ ખાના દૂ તો મુઝ સે રોઝી માંગો મૈ તુમ્હે ખાના ખિલાઉંગા, એ મેરે બન્દોં તુમમે સે હર એક નંગા હૈ ઉસ શખ્સ આલાવા જિસકો મૈ પહનતા હુ તો મુઝ સે કપડે માંગો મૈ તુમ્હે પેહનાઉંગા, એ મેરે બન્દોં તુમ રાત મૈ ઔર દિન મૈ ગુનાહ કરતે હો ઔર મૈ સરે ગુનાહ માફ કર સકતા હુ તો મુઝ સે માફી માંગો મૈ તુમ્હે માફ કર દૂંગા.